

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

สรุปรายงานของผู้สอบบัญชี ในรอบระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ผู้สอบบัญชี : นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่างบการเงินดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ผู้สอบบัญชี : นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่างบการเงินดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ผู้สอบบัญชี : นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่างบการเงินดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

13.2 ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัท

งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสดของบริษัท ในรอบระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559

งบแสดงฐานะการเงินของบริษัท(ตรวจสอบแล้ว) สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559

	งบการเงินรวม					
	ณ วันที่		ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	พันบาท	%	พันบาท	%	พันบาท	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,839,104	3.70%	337,977	0.72%	146,467	0.30%
เงินลงทุนชั่วคราว	5,006	0.01%	3,275	0.01%	3,240	0.01%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	1,241,413	2.50%	934,655	1.99%	1,096,530	2.28%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน						
สินค้าคงเหลือ	32,129	0.06%	15,775	0.03%	1,126	0.00%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	136,274	0.27%	110,176	0.24%	222,287	0.46%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	-	-	18,652	0.04%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,253,926	6.55%	1,401,858	2.99%	1,488,302	3.10%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกัน	1,097,759	2.21%	1,101,257	2.35%	523,844	1.09%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	745,236	1.50%	751,197	1.60%	810,624	1.69%
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	29,938	0.06%	29,938	0.06%	5,244	0.01%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	38,680,083	77.91%	39,027,713	83.27%	39,544,888	82.34%
ค่าความนิยม	5,629	0.01%	5,629	0.01%	1,343	0.00%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	480,937	0.97%	536,347	1.14%	465,902	0.97%
สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	2,923,391	5.89%	2,868,230	6.12%	3,003,205	6.25%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	27,401	0.06%	15,110	0.03%	22,147	0.05%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,405,661	4.85%	1,133,371	2.42%	2,159,316	4.50%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	46,396,035	93.45%	45,468,792	97.01%	46,536,513	96.90%
รวมสินทรัพย์	49,649,961	100.00%	46,870,650	100.00%	48,024,815	100.00%

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินของบริษัท(ตรวจสอบแล้ว) สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559 (ต่อ)

	งบการเงินรวม					
	ณ วันที่		ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	พันบาท	%	พันบาท	%	พันบาท	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	635,663	1.28%	603,582	1.29%	402,313	0.84%
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	1,067,904	2.15%	1,625,156	3.47%	5,029,593	10.47%
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน						
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,238,296	4.51%	3,346,468	7.14%	2,568,783	5.35%
ส่วนของหนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน						
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9,752	0.02%	9,490	0.02%	8,459	0.02%
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,603	0.01%	83,592	0.18%	219,693	0.46%
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	407,697	0.82%	1,049,371	2.24%	956,731	1.99%
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	5,631	0.01%	14,936	0.03%	1,294	0.00%
ประมาณการหนี้สินพนักงานระยะสั้น	4,390	0.01%	-	-	-	-
หุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	367,067	0.74%	-	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	86,204	0.17%	70,662	0.15%	72,703	0.15%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,826,207	9.72%	6,803,257	14.51%	9,259,569	19.28%
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินรับจากบริษัทย่อยที่ใช้เป็นหลักประกัน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	26,494,948	53.36%	23,453,629	50.04%	24,049,090	50.08%
หนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	8,331	0.02%	13,375	0.03%	12,333	0.03%
หุ้นกู้ระยะยาว	716,987	1.44%	367,067	0.78%	-	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	6,403	0.01%	7,477	0.02%	6,414	0.01%
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	42,033	0.08%	3,312	0.01%	1,511	0.00%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	27,268,703	54.92%	23,844,860	50.87%	24,069,348	50.12%
รวมหนี้สิน	32,094,909	64.64%	30,648,117	65.39%	33,328,917	69.40%

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินของบริษัท(ตรวจสอบแล้ว) สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559 (ต่อ)

	งบการเงินรวม					
	ณ วันที่		ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	พันบาท	%	พันบาท	%	พันบาท	%
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 32,819,358,728 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท	3,281,936	6.61%	3,281,936	7.00%	3,137,406	6.53%
ทุนที่ออกและชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 27,349,465,607 หุ้น ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	2,734,947	5.51%	2,734,947	5.84%	2,734,946	5.69%
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	9,002,572	18.13%	9,002,572	19.21%	9,763,542	20.33%
ส่วนเกินกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	4,301	0.01%	4,906	0.01%	-	-
กำไร (ขาดทุน) สะสม						
จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,798	0.02%	3,531	0.01%	1,901	0.00%
ยังไม่ได้จัดสรร - กำไร (ขาดทุน) สะสม	2,018,129	4.06%	979,378	2.09%	(1,054,925)	-2.20%
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(14,616)	-0.03%	(690)	-0.00%	(319)	-0.00%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	13,753,131	27.70%	12,724,644	27.15%	11,445,145	23.83%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,801,920	7.66%	3,497,889	7.46%	3,250,753	6.77%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	17,555,051	35.36%	16,222,533	34.61%	14,695,898	30.60%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	49,649,961	100.00%	46,870,650	100.00%	48,024,815	100.00%

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559

	งบการเงินรวม : พันบาท					
	2561		2560		2559	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
รายได้จากการขาย	5,326,062	92.96%	5,238,808	95.08%	3,365,085	93.17%
รายได้จากการให้บริการ	140,454	2.45%	112,939	2.05%	83,705	2.32%
รายได้เงินอุดหนุนส่วนเพิ่มราคาไฟฟ้า	262,886	4.59%	158,436	2.88%	162,814	4.51%
รวมรายได้	5,729,402	100.00%	5,510,183	100.00%	3,611,604	100.00%
ต้นทุนขาย	(2,533,117)	-44.21%	(2,321,977)	-42.14%	(1,500,547)	-41.55%
ต้นทุนการให้บริการ	(94,537)	-1.65%	(62,930)	-1.14%	(55,766)	-1.54%
กำไรขั้นต้น	3,101,748	54.14%	3,125,276	56.72%	2,055,291	56.91%
กำไรจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - สุทธิ	12,205	0.21%	146,039	2.65%	89,760	2.49%
รายได้อื่น	33,785	0.59%	73,783	1.34%	14,803	0.41%
กำไรจากการต่อรองราคาซื้อ	14,809	0.26%	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(4,250)	-0.07%	(10,433)	-0.19%	(8,496)	-0.24%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(505,224)	-8.82%	(410,377)	-7.45%	(530,224)	-14.68%
ต้นทุนทางการเงิน	(1,456,722)	-25.43%	(1,454,332)	-26.39%	(1,201,088)	-33.26%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	84,100	1.47%	64,398	1.17%	85,868	2.38%
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	1,280,451	22.35%	1,534,354	27.85%	505,914	14.01%
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(6,254)	-0.11%	(22,724)	-0.41%	16,299	0.45%
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	1,274,197	22.24%	1,511,630	27.43%	522,213	14.46%
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น :						
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	(13,926)	-0.24%	(371)	-0.01%	(319)	-0.01%
ผลกำไรจากการวัดมูลค่ายุติลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	2	0.00%	-	-	-	-
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่ายุติของผลประโยชน์พนักงาน						
ที่กำหนดไว้ - สุทธิจากภาษีเงินได้	(1,057)	-0.02%	(1,589)	-0.03%	648	0.02%
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	1,259,216	21.98%	1,509,670	27.40%	522,542	14.47%

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559 (ต่อ)

	งบการเงินรวม : พันบาท					
	2561		2560		2559	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	1,045,433	18.25%	1,284,319	23.31%	361,624	10.01%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	228,764	3.99%	227,311	4.13%	160,589	4.45%
	1,274,197	22.24%	1,511,630	27.43%	522,213	14.46%
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จ						
รวม						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	1,030,452	17.99%	1,282,359	23.27%	361,953	10.02%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	228,764	3.99%	227,311	4.13%	160,589	4.45%
	1,259,216	21.98%	1,509,670	27.40%	522,542	14.47%
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	0.0382		0.0470		0.0132	
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	27,349,463,801		27,349,463,801		27,349,645,376	
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	0.0382		0.0469		0.0132	
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	27,349,465,607		27,349,463,801		27,349,645,376	

งบกระแสเงินสด(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559

	งบการเงินรวม : พันบาท		
	2561	2560	2559
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	1,280,451	1,534,354	505,914
ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายสิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,987,387	1,902,625	1,372,253
ต้นทุนทางการเงิน	1,456,722	1,454,332	1,201,088
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	-1,080,916	1,005,801	562,537
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-6,189	-4,477	-1,362,408
อื่นๆ	-391,449	-452,413	1,154,569
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	3,246,006	5,440,222	2,928,039
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-2,078,910	-4,567,964	-16,427,568
เงินสดจ่ายจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-252,042	-62,800	137,378
อื่นๆ	128,159	83,733	11,930
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	-2,202,793	-4,547,031	-16,278,260
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	501,000	1,807,119	456,117
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	-1,151,000	-1,734,731	-1,340
เงินรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	5,087,273	3,736,850	13,130,810
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-3,142,717	-3,542,170	-1,514,815
เงินสดรับจากเงินหุ้นกู้ระยะยาว	723,300	372,100	-
เงินสดจ่ายต้นทุนทางการเงิน	-1,482,862	-1,444,118	-1,138,646
อื่นๆ	-77,080	103,269	1,717,785
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	457,914	-701,681	12,649,911
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	1,501,127	191,510	-700,310
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	337,977	146,467	846,777
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	1,839,104	337,977	146,467

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงิน สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561, ปี 2560 และ ปี 2559

อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.67	0.21	0.18
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.64	0.19	0.16
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.56	0.68	0.29
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	10.60	11.87	13.02
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	33.96	30.34	27.65
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	105.76	274.77	969.66
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	3.40	1.31	0.37
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	1.95	0.72	0.19
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	184.48	502.36	1,853.67
Cash Cycle (วัน)	(147.12)	(470.71)	(1,825.65)
อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	54.14	56.72	56.91
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	46.31	53.07	44.89
อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	22.24	27.43	14.46
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (ร้อยละ)	122.35	186.04	204.73
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	7.54	9.78	3.91
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	2.64	3.18	1.20
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	8.39	8.69	5.52
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.12	0.12	0.08
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.83	1.89	2.27
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	3.25	4.75	3.77
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.42	0.50	0.18
กำไร/ขาดทุนต่อหุ้น	0.05	0.06	0.02
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	0.64	0.59	0.54

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

14.1 ภาพรวมการดำเนินงานที่ผ่านมา

ความต่อเนื่องในการดำเนินงานและขยายการลงทุน นับตั้งแต่บริษัทได้มีการเข้าลงทุนในธุรกิจพลังงานทดแทนนี้ บริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานเพื่อแข่งขันและเป็นผู้นำในธุรกิจดังกล่าว ด้วยธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน ทั้งนี้ ภายใต้การดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัท ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าที่มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่มีอายุสัญญาระยะยาวสามารถให้การรับประกันความมั่นคงในการจ่ายกระแสไฟฟ้าได้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานของบริษัทยังมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงาน ซึ่งถือเป็นพลังงานที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้บริษัทยังมีนโยบายในการลงทุนในบริษัทที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการลักษณะเดียวกัน หรือกิจการที่สนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ อันจะทำให้บริษัทฯ มีผลการดำเนินงานที่ดี และครอบคลุมในธุรกิจนี้มากยิ่งขึ้น

ในปี 2561 บริษัทได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการลงทุนและพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนและพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่เป็นโครงการหลักที่สร้างผลการดำเนินงานในช่วงปีที่ผ่านมาได้อย่างสม่ำเสมอและแน่นอน นับเป็นที่ยืนยันถึงความสำเร็จของการเข้าลงทุนในธุรกิจดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บริษัทจะยังคงมุ่งมั่นสร้างการเติบโตในทุกๆ ปี เพื่อให้บริษัทได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเป็นผู้นำด้านธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน

การขยายการลงทุนและพัฒนาโครงการโดยรวมในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่ได้มีโครงการการลงทุนและพัฒนาโครงการใหม่ๆ เพิ่มเติมมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนพัฒนาโครงการในประเทศที่มีใบอนุญาตอยู่เดิม อาทิ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรม จำนวน 9 เมกะวัตต์ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ฯ 6 โครงการ จำนวนรวม 28 เมกะวัตต์ นอกจากนี้บริษัทยังได้ให้ความสำคัญต่อการลงทุนและพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานลม ในประเทศเวียดนาม โดยได้มีการศึกษาโครงการ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีอุปกรณ์ต่างๆ การตรวจสอบเรื่องใบอนุญาตต่างๆ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่บริษัทจะต้องใช้ความระมัดระวังในการเข้าลงทุนเพื่อไม่ให้บริษัทมีความเสี่ยงมากเกินไป ทั้งนี้ ในช่วงปลายปี 2561 บริษัทได้เข้าลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ประเทศเวียดนาม กำลังการผลิตรวม 236.72 เมกะวัตต์ โดยมีรายละเอียดโครงการที่สำคัญ ดังนี้

ชื่อโครงการ (พลังงาน แสงอาทิตย์)	Phan Lam 1	BinhAn	SinenergyNinhThuan	Van Giao1	Van Giao2
บริษัท	Nam Viet Phan Lam Co.,Ltd.	EverichBinhThuan Energy Limited Liability Company	SinenergyNinhThuan Power Limited Liability Company	Van Giao Solar Power Plant Joint Stock Company	Van Giao Solar Energy Plant Joint Stock Company
กำลังการผลิต	36.72 MWp	50 MWp	50 MWp	50 MWp	50 MWp
ที่ตั้งโครงการ	จังหวัด BinhThuan	จังหวัด BinhThuan	จังหวัด NinhThuan	จังหวัด An Giang	จังหวัด An Giang
ผู้รับซื้อไฟฟ้า	Electricity of Vietnam(EVN)	Electricity of Vietnam	Electricity of Vietnam(EVN)	Electricity of Vietnam(EVN)	Electricity of Vietnam(EVN)
PPA	5 ก.ค. 2018	8 ต.ค. 2018	30 พ.ย. 2018	21 ก.ย. 2018	26 ก.ย. 2018
อัตรารับซื้อไฟฟ้า	9.35 UScents/kWh	9.35 UScents/kWh	9.35 UScents/kWh	9.35 UScents/kWh	9.35 UScents/kWh
ระยะเวลา PPA	20 ปี	20 ปี	20 ปี	20 ปี	20 ปี

ชื่อโครงการ (พลังงาน แสงอาทิตย์)	Phan Lam 1	BinhAn	SinenergyNinhThuan	Van Giao1	Van Giao2
	หลังจาก COD	หลังจาก COD	หลังจาก COD	หลังจาก COD	หลังจาก COD
กำหนดการ COD	ภายใน 30 มิ.ย. 2019	ภายใน 30 มิ.ย. 2019	ภายใน 30 มิ.ย. 2019	ภายใน 30 มิ.ย. 2019	ภายใน 30 มิ.ย. 2019

นอกจากนี้ บริษัทมีแผนการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานลมที่ประเทศเวียดนามในช่วงระยะเวลา 4-5 ปี โดยจะเริ่มดำเนินการลงทุนและพัฒนาโครงการภายในปี 2562 และไปเริ่มรับรู้รายได้ในปี 2563 เป็นต้นไป เนื่องจากประเทศเวียดนามมีสภาพภูมิประเทศที่รับกระแสลมได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเอื้อต่อโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานลมที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม การลงทุนในต่างประเทศ ต้องใช้ความระมัดระวัง ทั้งในด้านกฎหมาย สิทธิประโยชน์ทางภาษี รวมถึงโครงการที่บริษัทจะเข้าไปลงทุนนั้น จะต้องสามารถสร้างผลตอบแทนที่ดี ก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เพิ่มขึ้นให้แก่บริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้วางโครงสร้างการที่จะเข้าไปลงทุนโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเวียดนาม รวมถึงกลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งถือเป็นตลาดที่สำคัญและมีขนาดใหญ่

เหตุการณ์ที่สำคัญที่กระทบต่อการเงินในปี 2561

1. การเตรียมความพร้อมและการลงทุนพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ที่จังหวัดหนองคาย หนึ่งในโครงการ Quick win Project ที่เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถดำเนินการบริหารจัดการด้านขยะสำหรับลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ซึ่งปัจจุบันได้มีมติจากทางสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานให้บริษัท หนองคายนาอยู่ จำกัด เข้าลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กำลังการผลิตตามสัญญา 6 เมกะวัตต์ ซึ่งจะได้มีการลงนามในเดือนมีนาคม 2562 นี้ ทั้งนี้ในปี 2561 บริษัทได้เข้าลงทุนซื้อหุ้นในบริษัท เมืองไทยนาอยู่ จำกัด ร้อยละ 92.54 ซึ่งบริษัท เมืองไทยนาอยู่ จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท หนองคายนาอยู่ จำกัด ร้อยละ 67 มีผลให้บริษัทเข้าถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท หนองคายนาอยู่ จำกัด

2. การเตรียมความพร้อมและการลงทุนพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ที่จังหวัดนนทบุรี หนึ่งในโครงการ Quick win Project ที่เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถดำเนินการบริหารจัดการด้านขยะสำหรับลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ทั้งนี้ในปี 2561 บริษัทได้เข้าลงทุนซื้อที่ดินเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับก่อสร้างโรงไฟฟ้าดังกล่าว ที่ตำบลคลองขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รวมเนื้อที่ 61 ไร่ 2 งาน 68 ตารางวา มูลค่ารวมประมาณ 183 ล้านบาท

3. การเข้าลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่ประเทศเวียดนาม 5 โครงการ กำลังการผลิตรวม 236.72 เมกะวัตต์ ซึ่งในปี 2561 บริษัทได้มีการชำระเงินลงทุนและชำระค่าก่อสร้างไปแล้วบางส่วน โดยมีรายละเอียดตามตาราง ปัจจุบันทั้ง 5 โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

ทั้งนี้ บริษัทอยู่ระหว่างติดตามนโยบายจากภาครัฐ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการปรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าฉบับใหม่ เพื่อให้สะท้อนกับสถานการณ์ และพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคาดว่าสัดส่วนของการใช้พลังงานทางเลือกจะมากขึ้น ประกอบกับโรงไฟฟ้าถ่านหินหลายโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ อันเนื่องมาจากการต่อต้าน และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้ภาครัฐหันมาให้ความสำคัญกับพลังงานทางเลือกมากขึ้น บริษัทตระหนักถึงภาพรวมธุรกิจพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้เตรียมการศึกษา และหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำพลังงานทดแทนมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้บริษัทสามารถรักษาความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มโอกาสทางธุรกิจตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

14.2 ผลการดำเนินงานโดยสรุป

ในปี 2561 บริษัทมีการรับรู้รายได้จากการให้บริการหลักในธุรกิจด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Operation and Maintenance services) ให้แก่บริษัทต่างๆ ที่บริษัทถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม จำนวน 339.06 ล้านบาท เป็นจำนวนใกล้เคียงกับในปี 2560 ที่มีรายได้อยู่ที่ 339.73 ล้านบาท และมีการรับรู้รายได้เพิ่มเติมในส่วนงานบริหารจัดการด้านบัญชีจำนวน 103.79 ล้านบาท ที่เริ่มมีการรับรู้รายได้ในปีนั้น อันเนื่องมาจากการจัดระบบโครงสร้างการดำเนินงานระหว่างกลุ่มบริษัทย่อยในการที่จะใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และรายได้อื่นจากอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ดังนั้น รายได้รวมในปี 2561 ในส่วนของบริษัทนั้น เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 143.12 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.13

ในส่วนของบริษัทย่อย บริษัทมีการรับรู้ผลการดำเนินงานจากกลุ่มธุรกิจพลังงานทดแทนของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ 5,738.95 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นรายได้หลักที่สำคัญของบริษัท โดยมีสัดส่วนกว่า 97.69% ของรายได้รวมทั้งหมด รายได้ดังกล่าวเป็นรายได้ที่มั่นคงและต่อเนื่องไปตลอดอายุสัญญาซื้อขายไฟฟ้า 25 ปี นับจากวันดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อย ทั้งนี้ รายได้ในกลุ่มธุรกิจพลังงานทดแทนประกอบด้วยรายได้จากกลุ่มพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 5,376.25 ล้านบาท และรายได้จากกลุ่มพลังงานขยะจำนวน 219.23 ล้านบาท โดยรายได้ในส่วนพลังงานขยะบริษัทเพิ่งมีการรับรู้รายได้เข้ามาในปี 2561 หลังจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรมได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2561

ทั้งนี้รายได้จากการจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในกลุ่มพลังงานแสงอาทิตย์ลดลงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีรายได้ดังกล่าวจำนวน 5,390.76 ล้านบาท ขณะที่ปี 2561 มีรายได้จากการจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจำนวน 5,376.25 ล้านบาท ลดลง 14.51 ล้านบาท เป็นผลสืบเนื่องมาจากปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้นและความไม่แน่นอนในสภาพอากาศ และการบำรุงรักษาระบบสายส่งของการไฟฟ้าในบางโครงการบางพื้นที่ ทำให้ต้องมีการหยุดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในช่วงเวลาดังกล่าว ขณะที่รายได้อื่นลดลงจำนวน 140.75 ล้านบาท เป็นผลมาจากการรับรู้กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ลดลง อันเนื่องมาจากการทยอยการชำระคืนเจ้าหนี้ค่าก่อสร้างของบริษัท

ทั้งนี้ ถ้าพิจารณารายได้รวมในกลุ่มธุรกิจพลังงานทั้งหมดถือว่าเพิ่มขึ้นจำนวน 55.89 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.98 เป็นผลมากรายได้จากกลุ่มพลังงานขยะที่เริ่มมีสัดส่วนรายได้เข้ามาในปี 2561 โดยบริษัทคาดว่ารายได้จากกลุ่มพลังงานขยะจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในทุกปีเฉลี่ย 5% - 10% ขณะที่รายได้จากธุรกิจสารสนเทศแม้จะมีอัตราการเติบโตไม่มากนัก แต่ก็เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ได้อย่างสม่ำเสมอ โดยในปี 2561 มีรายได้รวมเท่ากับ 135.35 ล้านบาท เติบโตจากปี 2560 จำนวน 23.71 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.24 รายได้ส่วนใหญ่มุ่งคงมาจากรายได้การให้บริการบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ตารางแสดงที่มารายได้ของกลุ่มบริษัท

			2561		2560		2559	
	ประเภทรายได้	บริษัท	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
	<u>งบการเงินเฉพาะกิจการ</u>							
1	รายได้บริษัท							
	- O&M	SUPER	339.06	70.22	339.73	100.00	50.15	57.56
	- ที่ปรึกษาโครงการ	SUPER	40.00	8.28	-	-	36.97	42.44
	- บริหารจัดการด้านบัญชี	SUPER	103.79	21.50	-	-	-	-
	<u>งบการเงินรวม</u>							
2	รายได้จากธุรกิจพลังงานทดแทน							
	- กลุ่มพลังงานแสงอาทิตย์	บริษัทย่อย	5,376.25	91.52	5,390.76	93.03	3,526.50	92.75
	- กลุ่มพลังงานขยะ	บริษัทย่อย	219.23	3.73	8.08	0.14	-	-
	- กลุ่มพลังงานลม	บริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-
	- อื่น ^{1/}	บริษัทย่อย	143.47	2.44	284.22	4.90	190.32	5.00
3	รายได้จากกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ							
	- จากการขาย	บริษัทย่อย	3.60	0.06	5.97	0.10	8.59	0.23

			2561		2560		2559	
			ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
	ประเภทรายได้	บริษัท						
	- จากการบริการ	บริษัทย่อย	130.31	2.22	105.37	1.82	76.52	2.01
	- อื่น	บริษัทย่อย	1.43	0.02	0.30	0.01	0.11	0.01

หมายเหตุ 1/ รายได้อื่นประกอบด้วยกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม, กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และรายได้อื่น ทั้งนี้ สำหรับปี 2561 รายได้อื่นประกอบด้วยกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม 84.10 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 12.21 ล้านบาท และรายได้อื่นจำนวน 47.16 ล้านบาท

โดย ณ ปัจจุบัน บริษัทมีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรม ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้วรวม 777.60 เมกะวัตต์ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีจำนวน 740.60 เมกะวัตต์ โดยมาจากโครงการดังนี้

1. โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรม ที่จังหวัดสระแก้ว กำลังการผลิต 9.0 เมกะวัตต์ ภายใต้บริษัท กรีนเพาเวอร์ เอ็นเนอร์จี้ จำกัด
2. โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ฯ จำนวน 6 โครงการ กำลังการผลิต 28.0 เมกะวัตต์ ภายใต้บริษัทย่อย

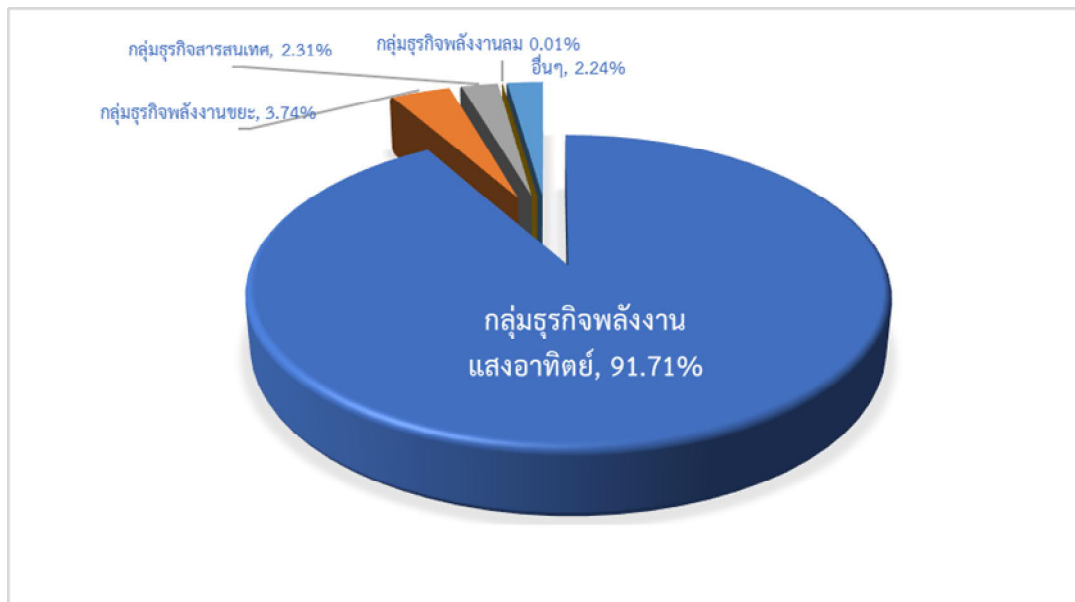
การลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนนั้น บริษัทยังได้รับสิทธิประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น
- 3) ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในช่วงเวลาได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น
- 4) ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามข้อ(ข) ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น
- 5) ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่วันที่สิ้นสุดสิทธิประโยชน์ตามข้อ (ข) และ
- 6) ได้รับอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาเป็น 2 เท่า ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ
- 7) ให้ได้รับอนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกร้อยละ 25 ของเงินลงทุนนอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

14.3 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายได้รวม

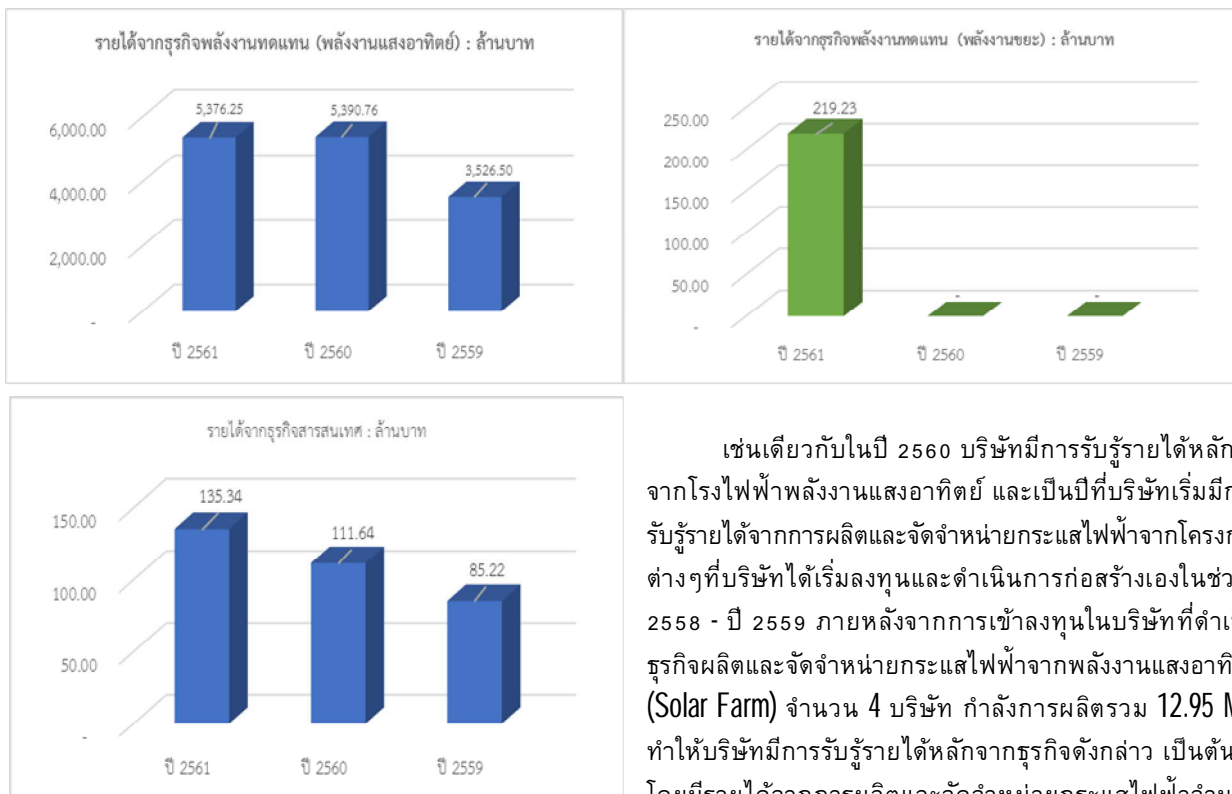
ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 5,729.40 ล้านบาท เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2560 จำนวน 5,510.18 ล้านบาท พบว่ารายได้รวมปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจำนวน 219.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.98 โดยประกอบด้วยรายได้หลักจากการดำเนินงาน ดังนี้



- รายได้จากธุรกิจการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 5,376.25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.52 ของรายได้รวม เป็นผลจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัทที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์และรับรู้รายได้จำนวน 124 โครงการ รวม 740.60 เมกะวัตต์ นอกจากนี้ บริษัทยังสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์ในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ฯ 6 โครงการ จำนวนรวม 28 เมกะวัตต์ ซึ่งจะเริ่มรับรู้รายได้ในปี 2562 ทั้งนี้ รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ปี 2561 ลดลงจากปี 2560 จำนวน 15 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.28 เป็นผลมาจากปริมาณฝนมากผิดปกติ ทั้งนี้ บริษัทให้ความสำคัญกับการติดตามและบริหารจัดการที่ดี และมีการประเมินโรงไฟฟ้าในแต่ละโครงการ เพื่อให้อุปกรณ์ทุกตัวสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากรายได้หลักของบริษัท มาจากธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน บริษัทจึงได้ตระหนักและเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ มีการรับประกัน และสามารถผลิตไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- รายได้จากธุรกิจการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรมที่ได้เริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ในปี 2561 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2561 จำนวน 9 เมกะวัตต์ ส่งผลให้มีการรับรู้รายได้จำนวน 219.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.73 ของรายได้รวม โดยรายได้ดังกล่าวจะสามารถรับรู้ได้เต็มประสิทธิภาพกำลังการผลิตในปี 2562 นี้ โดยคาดว่าจะรายได้ในส่วนโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ จะช่วยให้รายได้บริษัทเติบโตและมีสัดส่วนในรายได้ดังกล่าวเพิ่มขึ้นในปีถัดไป
- รายได้จากการให้บริการในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 135.35 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.30 ของรายได้รวม ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้บริการบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับลูกค้าภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ รวมถึงหน่วยงานราชการต่าง อาทิเช่น กรมการค้าต่างประเทศ กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก เป็นต้น ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี
- รายได้อื่น จำนวน 143.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.44 ได้แก่ รายได้จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 84.10 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายได้จากเงินลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด

กำลังการผลิต 87 เมกะวัตต์ ซึ่งบริษัทถือหุ้นอยู่ 33.33%, รายได้กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 12.21 ล้านบาท และรายได้อื่นจำนวน 47.16 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายได้จากดอกเบี้ยรับ เป็นต้น

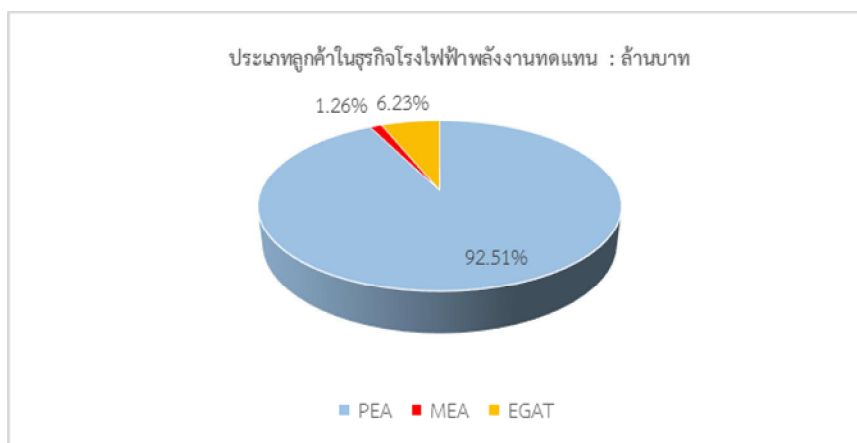
ภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงในรายได้สำหรับปีสิ้นสุดปี 2561 ปี 2560 และปี 2559 จำแนกตามธุรกิจ



เช่นเดียวกับในปี 2560 บริษัทมีการรับรู้รายได้หลักมาจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และเป็นปีที่บริษัทเริ่มมีการรับรู้รายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโครงการต่างๆที่บริษัทได้เริ่มลงทุนและดำเนินการก่อสร้างเองในช่วงปี 2558 - ปี 2559 ภายหลังจากการเข้าลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm) จำนวน 4 บริษัท กำลังการผลิตรวม 12.95 MW ทำให้บริษัทมีการรับรู้รายได้หลักจากธุรกิจดังกล่าว เป็นต้นมา โดยมีรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจำนวน

5,390.76 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93.03 ของรายได้รวม ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าอยู่ที่จำนวน 3,526.50 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.75 ของรายได้รวมทั้งหมด เพราะฉะนั้น จะเห็นว่ารายได้จากธุรกิจพลังงานของบริษัทมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นจากปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 52.86 อันเนื่องมาจากโครงการโรงไฟฟ้าฯได้มาดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ในปี 2559

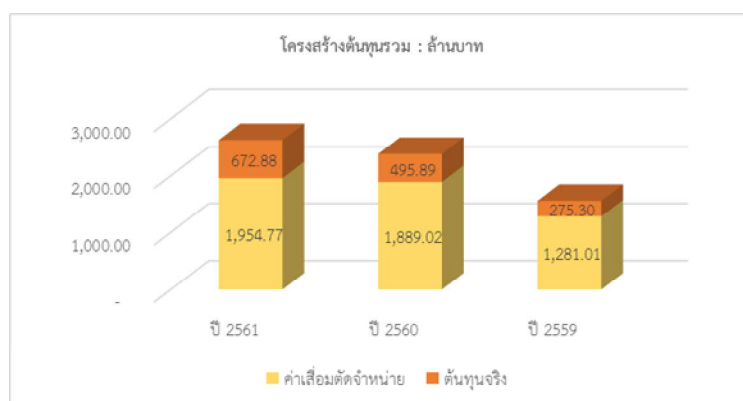
ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายที่จะลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สัดส่วนรายได้ในปี 2561 จะเริ่มมีสัดส่วนการรับรู้รายได้จากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) เพิ่มเติมเข้ามา เพราะฉะนั้น จะเห็นว่า รายได้บริษัทจะยังคงเติบโตและมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทุกปี และรายได้ของบริษัทจะเป็นรายได้ที่แน่นอน สามารถจัดเก็บรายได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ เป็นผลมาจากการจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับหน่วยงานที่มีความมั่นคงอย่าง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดย ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีสัดส่วนการจัดจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคถึงร้อยละ 92.51% เนื่องจากโรงไฟฟ้าส่วนใหญ่ของบริษัทเป็นแบบผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก VSPP ซึ่งโครงการบริษัทส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็กกระจายตัวอยู่ในแต่ละภูมิภาค



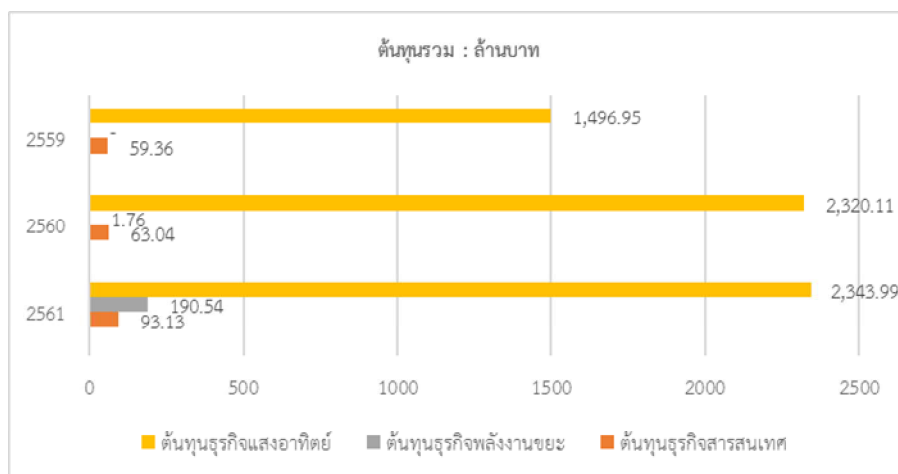
ต้นทุนขายและต้นทุนบริการ

บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนรวมในปี 2561 จำนวน 2,627.66 ล้านบาท แบ่งเป็น 1) ต้นทุนขายในธุรกิจพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 2,343.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 23.88 ล้านบาท เป็นผลมาจากต้นทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ โดยต้นทุนส่วนใหญ่ที่มีนัยสำคัญกว่าร้อยละ 85-90 เป็นเรื่องค่าเสื่อมราคาในสินทรัพย์ และค่าตัดจำหน่ายในสิทธิ ต้นทุนค่าปฏิบัติการและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า เป็นต้น โดยบริษัทได้ใช้ความระมัดระวังในการคิดค่าเสื่อมโดยคำนึงถึงอายุการใช้งาน หลักการทั่วไปในอุตสาหกรรม เพื่อให้สะท้อนมูลค่าของสินทรัพย์ได้ใกล้เคียงความเป็นจริงในแต่ละช่วงเวลามากที่สุด 2) ต้นทุนขายในธุรกิจพลังงานขยะจำนวน 190.54 ล้านบาท ประกอบไปด้วยต้นทุน 2 ส่วนหลัก คือ ต้นทุนที่เป็นค่าเสื่อม และ ต้นทุนที่เป็นในส่วนของวัตถุดิบ อันเนื่องมาจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะมีความจำเป็นต้องใช้เชื้อเพลิงในการเผาไหม้ให้เกิดความร้อน ดังนั้น ต้นทุนเชื้อเพลิงอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงได้เสมอ ขึ้นอยู่กับความต้องการในขณะนั้น อย่างไรก็ตามบริษัทให้ความสำคัญในการควบคุมดูแลต้นทุนที่เกิดขึ้น โดยการเข้าเจรจากราคาเชื้อเพลิงในระยะยาว การสต็อกวัตถุดิบ การลงทุนในเครื่องจักรเพื่อการจัดหาเชื้อเพลิง ทั้งนี้ ต้นทุนในส่วนนี้จะมีแนวโน้มลดลงเมื่อบริษัทสามารถขยายธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะเพิ่มเติม 3) ต้นทุนในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 93.13 ล้านบาท ซึ่งเป็นต้นทุนจากการให้บริการบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศมีโครงสร้างรายได้จากการให้บริการในส่วนนี้ร้อยละ 96 ขณะที่รายได้จากการขายสินค้าไอทีมีเป็นส่วนน้อยเพียงร้อยละ 4 เพราะฉะนั้น ต้นทุนที่เกิดขึ้นจึงเป็นต้นทุนบริการเป็นหลักจากการให้บริการบุคลากร โดยต้นทุนในส่วนนี้ได้แก่เงินเดือน สวัสดิการพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนบริการในปี 2561 จำนวน 94.54 ล้านบาท เมื่อเทียบกับต้นทุนบริการในปี 2560 จำนวน 62.93 ล้านบาท พบว่าต้นทุนบริการปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 31.61 ล้านบาท โดยต้นทุนบริการมีการผันแปรตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการให้บริการบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ต้นทุนส่วนใหญ่ในธุรกิจพลังงานทดแทนนั้น เป็นต้นทุนในรูปค่าเสื่อมเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการลงทุนในอุปกรณ์ที่ติดตั้งในโรงไฟฟ้านั้น มีมูลค่าการลงทุนที่สูง ดังจะเห็นได้จากภาพโครงสร้างต้นทุนรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในแต่ละปีจะมีต้นทุนที่ไม่ใช่ตัวเงินอย่างค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย ร้อยละ 80-90 ของต้นทุนรวมที่เกิดขึ้น



ตารางแสดงต้นทุนรวม ณ สิ้นปี 2561 ปี 2560 ปี 2559 จำแนกตามธุรกิจ



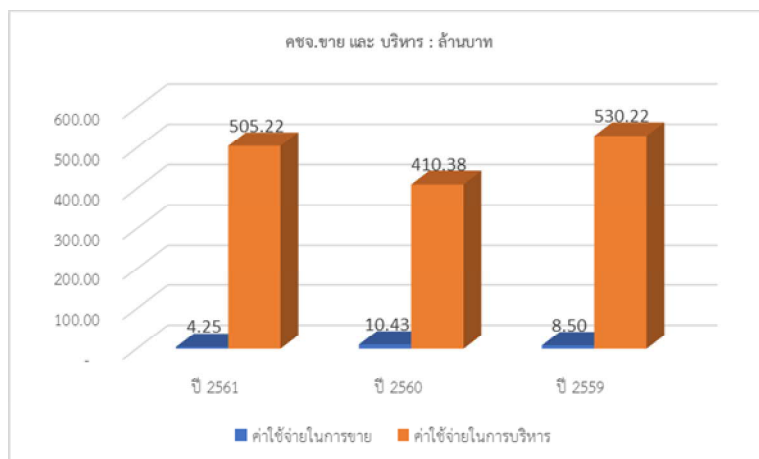
ขณะที่ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนรวมจำนวน 2,321.98 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นต้นทุนขายในธุรกิจพลังงานจำนวน 2,320.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.92 ของต้นทุนขาย หรือคิดเป็นร้อยละ 43.03 ของรายได้จากการขายไฟฟ้า เป็นผลมาจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์มีการลงทุนที่สูง ต้นทุนหลักในธุรกิจประเภทนี้ประกอบไปด้วยค่าเสื่อมราคาในเครื่องจักรเป็นหลัก ค่าปฏิบัติการและบำรุงดูแลรักษา และค่าเสื่อมราคาสถิติในการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายการคิดค่าเสื่อมเป็นเส้นตรงตลอดอายุโครงการ หรือ อายุการใช้งานในสินทรัพย์แต่ละประเภท เมื่อต้นทุนมีลักษณะคงที่จึงทำให้บริษัทสามารถประเมินและบริหารจัดการด้านต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนต้นทุนขายที่เหลือร้อยละ 0.08 เป็นต้นทุนขายในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดจากการขายอุปกรณ์ไอที เพราะฉะนั้น จะเห็นว่า โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์โดยทั่วไปแล้วจะมีค่าบริหารจัดการค่าปฏิบัติการและบำรุงดูแลรักษา ไม่ซับซ้อนมากนัก ต้นทุนส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบจึงเป็นเรื่องของค่าเสื่อมราคา ซึ่งไม่ใช่ต้นทุนที่เป็นตัวเงินจริง

บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนบริการในปี 2560 จำนวน 62.93 ล้านบาท ประกอบไปด้วยต้นทุนหลักจากงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 61.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97.60 โดยเป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับด้านบุคลากร ที่เน้นการให้บริการดูแลบำรุงรักษาและการจัดหาบุคลากรแบบครบวงจร ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับต้นทุนบริการในปี 2559 จำนวน 55.77 ล้านบาท พบว่าต้นทุนบริการปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 7.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.83 ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนรายได้ที่เพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการบริการอันเนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจและการแข่งขันในธุรกิจไอทีที่สูงขึ้น อาทิเช่น ต้นทุนในส่วนของพนักงาน เป็นต้น

ดังนั้น ในปี 2561 บริษัทมีการรับรู้กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานจำนวน 3,101.75 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.14 ของรายได้จากการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีกำไรขั้นต้นจำนวน 3,125.28 ล้านบาท พบว่ากำไรขั้นต้นปรับตัวลดลงจำนวน 23.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.75 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการรับรู้รายได้ในธุรกิจพลังงานทดแทนที่ลดลงเล็กน้อย ขณะที่บริษัทเชื่อมั่นว่ามีต้นทุนสูงขึ้นจากค่าเสื่อมที่เกิดขึ้นทุกปี ขณะที่รายได้ในไตรมาส 3 มีการปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญอันเนื่องมาจากสภาพอากาศ และในปี 2561 บริษัทมีการบันทึกต้นทุนเพิ่มจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรมที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์ไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การลดลงของรายได้เป็นผลมาจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัท อย่างไรก็ตาม ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของกำไรขั้นต้นจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของรายได้

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

ปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารคิดเป็นร้อยละ 8.89 ของรายได้รวม โดยค่าใช้จ่ายจากการบริหารปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2560 จำนวน 88.66 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายที่สำคัญยังเป็นค่าใช้จ่ายด้านพนักงานร้อยละ 27 อันเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในโครงการบริหารจัดการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรม ที่ต้องดำเนินการ 24 ชั่วโมง ทำให้มีค่าใช้จ่ายด้านพนักงานเพิ่มสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายด้านบริการที่ปรึกษาร้อยละ 22.49 เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และโรงไฟฟ้าพลังงานลม ทั้งในประเทศและในประเทศเวียดนาม ที่จะเกิดขึ้นในช่วง 1-2 ปีนี้ ค่าใช้จ่าย



ด้านภาษีย้อยละ 8.47 เป็นค่าใช้จ่ายด้านภาษีในการดำเนินงาน เช่น ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน เป็นต้น ค่าใช้จ่ายด้านค่าธรรมเนียมอื่นๆร้อยละ 8.34 เป็นต้น ทั้งนี้ ในอนาคตหากบริษัทมีการขยายการลงทุนออกไปอีกก็จะทำให้บริษัทยังเกิดการประหยัดจากการใช้ทรัพยากรร่วมได้อีก โดยในปี 2561 บริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรจากการดำเนินงานร้อยละ 2.64 ร้อยละ 46.31 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การขยายการลงทุนในธุรกิจพลังงานทั้งการเข้าซื้อกิจการต่างๆ และการ

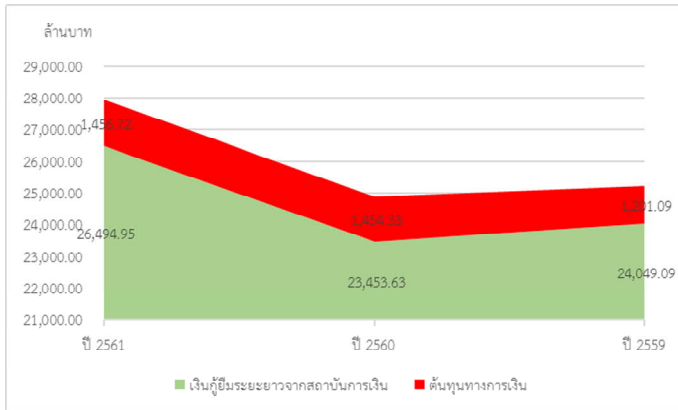
ลงทุนในส่วนของการเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อาจทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายในช่วงแรกที่สูงกว่า ค่าใช้จ่ายปกติจากการดำเนินงาน อาทิเช่นค่าใช้จ่ายด้านที่ปรึกษาจากการเข้าทำรายการได้มาซึ่งโครงการต่างๆ, ค่าใช้จ่ายด้านการลงทุนในที่ดินและเครื่องจักรที่จำเป็น, ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตต่างๆ เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะในช่วงเวลา

ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 10.43 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 410.38 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 8.50 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 530.22 ล้านบาท พบว่า ค่าใช้จ่ายในการขายมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1.93 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.82 โดยค่าใช้จ่ายในการขายเป็นค่าใช้จ่ายจากการขายอุปกรณ์ไอทีของธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายด้านพนักงาน และการส่งเสริมการขาย เป็นต้น ค่าใช้จ่ายในการบริหารมีการปรับตัวลดลงจำนวน 119.84 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 22.60 เนื่องจากค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในปี 2560 เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานปกติของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าภาษีโรงเรือนและภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพบัญชี เป็นต้น และค่าใช้จ่ายในส่วนของการเตรียมงานโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะที่ดำเนินการก่อสร้างในปี 2560 ซึ่งประกอบไปด้วยค่าที่ปรึกษา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเตรียมงานสำหรับโครงการในอนาคตที่จะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานตามปกติจะพบว่าค่าใช้จ่ายจากการบริหารมีจำนวนลดลงจากงวดเดียวกันในปี 2559 โดยที่ค่าใช้จ่ายในปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายทางด้านDemurrage Storage ค่าที่ปรึกษาโครงการในอนาคตของโครงการต่างๆ ค่าธรรมเนียมธนาคาร และค่าจดทะเบียนต่างๆ อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการบริหารจัดการที่ดีและการบริหารทรัพยากรร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บริษัทเกิดการประหยัดขึ้นจากค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนคงที่ภายในกิจการ สะท้อนความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต้นทุนทางการเงิน

ปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนทางการเงินจำนวน 1,456.72 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับต้นทุนทางการเงินที่เกิดขึ้นในปี 2560 ในขณะที่เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินมีการปรับตัวสูงขึ้น โดยระหว่างปีนอกจากมีการชำระเงินต้นในโครงการที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้วนั้น บริษัทย่อยยังได้มีรับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงาน

แสงอาทิตย์ สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ฯ ระยะที่ 2 จำนวน 949.4 ล้านบาท เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน จำนวน 1,130 ล้านบาท นอกจากนี้บริษัทยังได้มีการลงนามในสัญญาเงินกู้ระยะยาววงเงิน 7,000 ล้านบาท มีการเบิกเงินกู้ยืมงวดแรกจำนวน 4,000 ล้านบาทในปี 2561 และเหลือเบิกอีก 3,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อมาใช้ในโครงการลงทุนที่ประเทศเวียดนามเป็นหลัก



เนื่องจากการดำเนินงานในธุรกิจพลังงานทดแทนมีความจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนที่สูง ทุกโครงการที่บริษัทดำเนินการนั้น จะใช้แหล่งเงินในส่วนกองทุน และแหล่งเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน โดยมีอัตราส่วน 75 ต่อ 25 ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน ดังนั้น บริษัทจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงอัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นต้นทุนทางการเงินที่สำคัญ เพราะหากบริษัทสามารถประหยัดในส่วนต้นทุนทางการเงินลงได้ นั้นหมายความว่าบริษัทก็จะสามารถสร้างการรับรู้กำไรที่เพิ่มขึ้น ในปี 2561 บริษัทคาดการณ์ว่าทิศทางอัตราดอกเบี้ยในอนาคต

มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น บริษัทจึงได้เจรจากับสถาบันการเงินเพื่อลดต้นทุนทางการเงินและควบคุมให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม และเป็นที่น่ายินดีที่บริษัทได้รับการปรับลดอัตราดอกเบี้ยจากเดิมที่เป็นอัตราขั้นบันได มาเป็นอัตรา MLR ลบด้วยอัตราคงที่ที่ลดอายุสัญญาเงินกู้ ทำให้บริษัทสามารถบริหารจัดการกระแสเงินสดได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากในปี 2561 แม้บริษัทจะมีภาระเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้น แต่บริษัทกลับมีการรับรู้ต้นทุนทางการเงินในส่วนนี้ใกล้เคียงกับปี 2560 นั้นหมายความว่าบริษัทสามารถบริหารจัดการต้นทุนทางการเงินได้ดี และสัดส่วนของต้นทุนทางการเงินเมื่อเทียบกับรายได้จะมีแนวโน้มปรับตัวลดลงในอนาคต หากโครงการต่างๆสามารถรับรู้รายได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนทางการเงินจำนวน 1,454.33 ล้านบาท เมื่อเทียบกับต้นทุนทางการเงินในปี 2559 จำนวน 1,201.09 ล้านบาท พบว่าต้นทุนทางการเงินปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 253.24 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.08 โดยต้นทุนทางการเงินที่สำคัญเป็นผลมาจากการที่บริษัทได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงินโดยมียอดเงินต้นคงค้าง ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 23,453.63 ล้านบาท โดยเงินสนับสนุนดังกล่าวใช้เพื่อพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าของบริษัท ในรูปแบบสินเชื่อระยะยาว ซึ่งมีต้นทุนในรูปดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 5-6 โดยบริษัทได้จัดจ้างที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักร, การนำเงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทย่อย, การโอนสิทธิการรับเงินสำหรับการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า, การนำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารเพื่อกันสำรองในการชำระหนี้, การค้าประกันเงินกู้ยืมจากกรรมการในนามส่วนตัว รวมถึง บริษัทได้ค้าประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อยในนามบริษัท เต็มวงเงิน เพื่อเป็นหลักประกันวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และต้นทุนทางการเงินที่เกิดจากการออกตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจและขยายการลงทุน ในรูปแบบเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งมีต้นทุนในส่วนนี้เฉลี่ยร้อยละ 6-7 โดยบริษัทได้จัดจ้างหุ้นสามัญของบริษัทที่ถือโดยกรรมการ และ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายหนึ่งในสัดส่วน 1.5 เท่าของมูลค่าหน้าตั๋วเพื่อเป็นหลักประกัน

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารจัดการต้นทุนทางการเงิน เพื่อที่จะลดอัตราดอกเบี้ย และ/หรือ ปรับโครงสร้างทุน รวมถึงการเลือกใช้เครื่องมือทางการเงินเข้ามาบริหารจัดการ เพื่อที่บริษัทจะได้มีต้นทุนทางการเงินที่ลดลง และมีในส่วนของการกำไรที่เพิ่มขึ้น ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ทั้งนี้ บริษัทมีการวางแผนบริหารจัดการแหล่งเงินทุน รวมถึงการใช้เงินทุนอย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บริษัทมีกระแสเงินสดเพียงพอต่อการชำระหนี้ด้วยดีเสมอมา โดยคำนึงถึงความเสี่ยงปัจจัยและผลกระทบจากการลงทุน มุ่งเน้นการสร้างวินัยทางการเงิน และรักษาโครงสร้างทางการเงินที่แข็งแกร่ง ดังนี้

โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนทุกโครงการ บริษัทจะใช้การกู้ยืมผ่านสินเชื่อโครงการ Project finance กับทุกบริษัท กับสถาบันการเงิน อย่าง ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นพันธมิตรกับบริษัท ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นต้น โดยมีเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาสินเชื่อที่แตกต่างกัน

โครงการลงทุนใหม่ บริษัทใช้สินเชื่อบริษัทในลักษณะ Corporate finance หรือเงินทุนระยะสั้น ทั้งจากสถาบันการเงิน และบุคคลอื่น สำหรับโครงการที่อยู่ระหว่างเตรียมการลงทุนและพัฒนา รวมถึงการออกหุ้นกู้

ทั้งนี้ ในสัญญาทางการเงินแต่ละประเภทจะมีการระบุข้อกำหนด เงื่อนไขต่างๆ และหลักประกันไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสิทธิต่างๆ อย่างไรก็ดี บริษัทเชื่อมั่นว่าการลงทุนในโครงการใหม่ที่ดีดำเนินการอยู่นั้นจะทยอยรับรู้รายได้ในทุกๆ ปี โดยบริษัทคาดว่าจะทำให้บริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้เฉลี่ยปีละ 15% - 20%

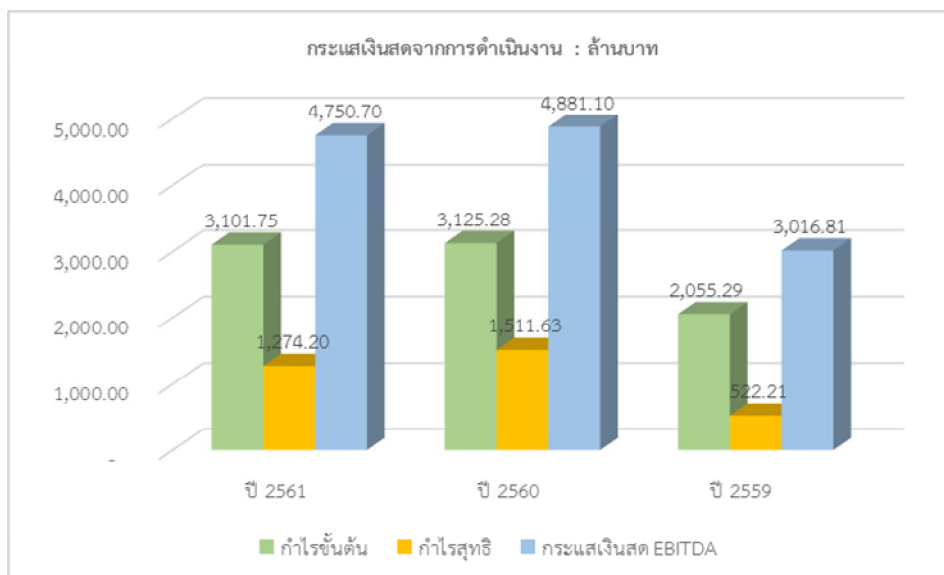
ตารางแสดงรายการเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

งบการเงินรวม(ล้านบาท)	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	28,733.24	26,800.10
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(2,238.30)	(3,346.47)
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	26,494.95	23,453.63

ตารางแสดงรายการเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น

งบการเงินรวม(ล้านบาท)	2561	2560
ตัวแลกเงิน	-	605.12
ตัวสัญญาใช้เงิน	407.70	444.25
รวมเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	407.70	1,049.37

ดังนั้น ผลการดำเนินงานในปี 2561 บริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 1,274.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.24 ของรายได้รวม โดยเป็นผลมาจากการเติบโตในการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะอุตสาหกรรม ในขณะที่มีการเติบโตในธุรกิจ ก็จะมีการประหยัดจากขนาดในส่วนของการใช้จ่ายที่สามารถใช้ร่วมกันได้ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพียงช่วงแรกของการลงทุนพัฒนา เพราะฉะนั้น ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จะมีความโน้มลดลง และทำให้อัตรากำไรสุทธิในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และเมื่อพิจารณาในส่วนกระแสเงินสดแล้วนั้น พบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 80% ถึง 90% ทำให้บริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินงานและการลงทุนในอนาคต



ผลการดำเนินงานในปี 2560 บริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 1,511.63 ล้านบาท เมื่อเทียบกับกำไรสุทธิในปี 2559 จำนวน 522.21 ล้านบาท พบว่ามีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 989.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 189.47 ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิของบริษัทสูงขึ้นจาก 14.46 ในปี 2559 มาเป็น 27.43 ในปี 2560 โดยเป็นผลมาจากการเติบโตในการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และการที่บริษัทสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงานเพื่อก่อให้เกิดกำไรจากเงินลงทุน ซึ่งเป็นสัญญาณบวกที่ดีของการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน เนื่องจาก

การมีรายได้ที่แน่นอนจากการทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับหน่วยงานราชการ ไม่ว่าจะเป็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้บริษัทจะยังคงมีการรับรู้รายได้ในระยะยาวตามที่ระบุในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าอย่างมั่นคง

14.4 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

งบกระแสเงินสด

ตามที่ บริษัทและบริษัทย่อยมีการลงทุนในธุรกิจพลังงานทดแทน และสามารถสร้างการรับรู้รายได้ที่เติบโตขึ้นในปี 2561 ส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดหมุนเวียนในกิจการเป็นจำนวนที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและการชำระหนี้ อีกทั้ง ยังมีกระแสเงินสดเหลือสำหรับการลงทุนโครงการในอนาคต ทั้งนี้ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในปี 2561 ที่เพิ่มขึ้นจากต้นปี 2560 เท่ากับ 1,501.13 ล้านบาท มาจากการเติบโตในส่วนของการเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนของบริษัท โดยมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสุทธิจำนวน 3,246.01 ล้านบาท

สำหรับกระแสเงินสดที่ใช้ไปในการลงทุน พบว่ามีการใช้ไปเพื่อการลงทุนอย่างต่อเนื่อง อาทิ เงินลงทุนในที่ดินที่จังหวัดนันทบุรี เพื่อใช้ในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เงินลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ที่จังหวัดพิจิตร เงินลงทุนจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น โดย ณ สิ้นปี 2561 มีกระแสเงินสดจากการลงทุนจำนวน 2,202.79 ล้านบาท

ขณะที่กระแสเงินสดในการจัดหาเงินมีจำนวน 5,087.27 ล้านบาท เนื่องจากยังคงมีการจัดหาเงินทุนเพื่อการลงทุนขยายธุรกิจ โดยระหว่างปีมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว ทำให้ ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีกระแสเงินสดที่ได้จัดหาได้มาในปี 2561 จำนวน 457.91 ล้านบาท ทั้งนี้ การจัดหาเงินทุนดังกล่าวเป็นการจัดหาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวผ่านสถาบันการเงิน และ/หรือ บุคคลอื่น การออกและเสนอขายหุ้นกู้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการลงทุนของบริษัทในการที่จะลงทุนและพัฒนาโครงการต่างๆ

กระแสเงินสดสุทธิระหว่างปีการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจำนวน 1,501.13 ล้านบาท จากกระแสเงินสดช่วงต้นปี 2561 จำนวน 337.98 ล้านบาท โดย ณ สิ้นปีมีจำนวน 1,839.10 ล้านบาท และมีรายจ่ายที่จำเป็นจากการลงทุนในสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่สำคัญ ดังนี้

รายการกระแสเงินสดที่มีนัยสำคัญ

ล้านบาท	ปี 2561	ปี 2560
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	1,280.45	1,534.35
ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายสิทธิ	1,987.39	1,902.63
ต้นทุนทางการเงิน	1,456.72	1,454.33
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	3,246.01	5,440.22
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	- 2,078.91	- 4,567.96
เงินสดจ่ายจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	- 252.04	- 62.80
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	- 2,202.79	- 4,547.03
เงินรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	5,087.27	3,736.85
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	- 3,142.72	- 3,542.17
เงินสดจ่ายต้นทุนทางการเงิน	- 1,482.86	- 1,444.12
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	457.91	- 701.68

ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์และความเพียงพอของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนเท่ากับ 3,253.93 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 จำนวน 1,401.86 ล้านบาท พบว่าสินทรัพย์หมุนเวียนปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1,852.07 ล้านบาท โดยมีรายการที่เป็นนัยสำคัญ ได้แก่

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น 1,501.13 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 อันเนื่องมาจากการระดมเงินสดจากการดำเนินงาน และเงินกู้ที่ได้มีการเปิดรับในช่วงปลายปี เพื่อรองรับการลงทุนและพัฒนาโครงการใหม่ ทั้งในส่วนของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานขยะ และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ประเทศเวียดนาม

- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 306.76 ล้านบาท ซึ่งปรับตัวทิศทางเดียวกับการขยายโครงการลงทุนของบริษัท โดยในปี 2561 บริษัทมีการดำเนินการเชิงพาณิชย์เพิ่มเติมในส่วนหนึ่งของโรงไฟฟ้าพลังงานขยะอุตสาหกรรม และโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งสิ้น 37 เมกะวัตต์ ซึ่งเป็นลูกหนี้การค้าที่เกิดจากการโอนสิทธิการรับเงินจากการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า, ค่าใช้จ่ายนำเข้าหรือเรียกเก็บ, เงินทดรองจ่าย, รายได้ค้างรับ และรายการอื่นๆที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท โดยไม่กระทบต่อกระแสเงินสดหมุนเวียนของบริษัท โดยในปี 2561 มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 0.67 เท่า

ตารางแสดงรายการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญของสินทรัพย์หมุนเวียนในปี 2560 - ปี 2561

งบการเงินรวม (หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2561	ปี 2560	เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น (ลดลง)
1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,839.10	337.98	1,501.12
2. ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น	609.08	471.73	137.36
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(29.03)	(29.13)	0.10
รวมลูกหนี้การค้า	580.05	442.60	137.45
3. ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น			
รายได้ค้างรับ	434.69	384.26	50.43
ลูกหนี้อื่น - กิจการอื่น	131.09	210.46	(79.37)
เงินทดรองจ่ายอื่น	117.95	50.98	66.97
ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าหรือเรียกคืน	-	15.08	-
อื่น ๆ	26.00	40.03	(14.03)
รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	709.73	700.81	8.92
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(48.36)	(208.75)	160.39
รวมลูกหนี้อื่น	661.37	492.06	169.31
รวม	1,241.42	934.66	306.75

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนหากลูกหนี้ค้างชำระเกิน 12 เดือน นอกจากนี้ บริษัทยังพิจารณาการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยประมาณการจากจำนวนหนี้ และการเก็บเงินจากลูกหนี้ในอดีต โดยบริษัทจะประเมินสถานะการเงินของลูกหนี้แต่ละรายประกอบการพิจารณาการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญด้วย บริษัทจึงคาดว่าจะไม่มีความเสียหายจากการเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้เหล่านั้นเกินกว่ามูลค่าที่ตั้งสำรองไว้ โดยเฉลี่ยบริษัทจะให้เครดิตกับลูกหนี้การค้าเป็นเวลาประมาณ 30 - 60 วัน โดยบริษัทมีนโยบายที่จะจัดเก็บหนี้ให้ได้ตามกำหนดระยะเวลาที่วางไว้ โดยอาศัยพนักงานของบริษัทที่มีประสบการณ์และทราบข้อมูลรายละเอียดของลูกหนี้ ในระยะที่ผ่านมาบริษัทมีตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 29.03 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายการลูกหนี้การค้าจากธุรกิจเดิมของบริษัทก่อนปี 2556 อย่างไรก็ดี บริษัทมีอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าในปี 2561 อยู่ที่ 10.60 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ระดับ 11.87 เท่า

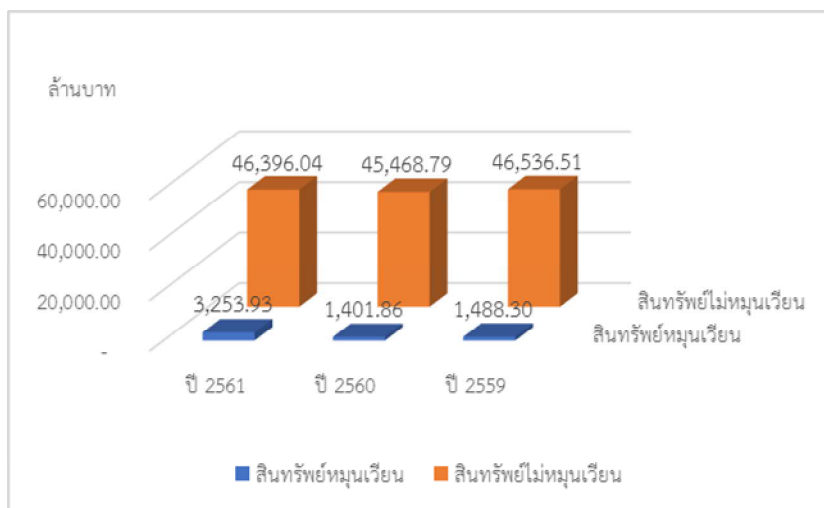
นอกจากนี้ บริษัทมีลูกหนี้การค้าหรือเรียกเก็บส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน ทั้งนี้ เป็นผลมาจากบริษัทมีลูกหนี้การค้าที่ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานภาครัฐ อย่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ซึ่งมีระเบียบและระยะเวลาดำเนินการในส่วนนี้ที่ค่อนข้างชัดเจน ส่งผลให้บริษัทสามารถบริหารจัดการลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

งบการเงินรวม (หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2561	ปี 2560	เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น / (ลดลง)
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น			เพิ่มขึ้น / (ลดลง)
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	553.51	431.74	121.77
เกินกำหนดชำระ			
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	19.81	8.78	11.03
- มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	5.23	1.88	3.35
- มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	1.25	0.19	1.06
- มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	29.28	29.13	0.15
รวม	55.57	39.99	15.58
รวมลูกหนี้การค้า ก่อน หักค่าเผื่อหนี้	609.08	471.73	137.36
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(29.03)	(29.13)	(0.10)
รวมลูกหนี้การค้า	580.05	442.60	137.45

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัท มีสินทรัพย์หมุนเวียนเท่ากับ 3,253.93 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.55 ของสินทรัพย์รวม โดยสินทรัพย์หมุนเวียนที่สำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นสินทรัพย์ที่มีคุณภาพและมีสภาพคล่องสูง ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 1,839.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.52 ของสินทรัพย์หมุนเวียน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นซึ่งเป็นลูกหนี้จากการโอนสิทธิการรับเงินจากการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเป็นหลัก ถือเป็นลูกหนี้ประเภทที่มีความเสี่ยงต่ำ มี



จำนวน 1,241.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.15 ของสินทรัพย์หมุนเวียน โดยสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2560 อันเนื่องมาจากการลงทุนขยายกิจการธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน ซึ่งในตอนต้นของการลงทุนจะเป็นการลงทุนในที่ดินและอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้าที่มีมูลค่าที่สูง ดังนั้น หลังจากที่โรงไฟฟ้าก่อสร้างแล้วเสร็จและสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้สัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นในรูปเงินสด สำหรับปี 2561 นั้น ส่วนหนึ่งมาจากเงินสดรับจากเงินกู้ยืมเพื่อใช้สำหรับลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่ประเทศเวียดนาม

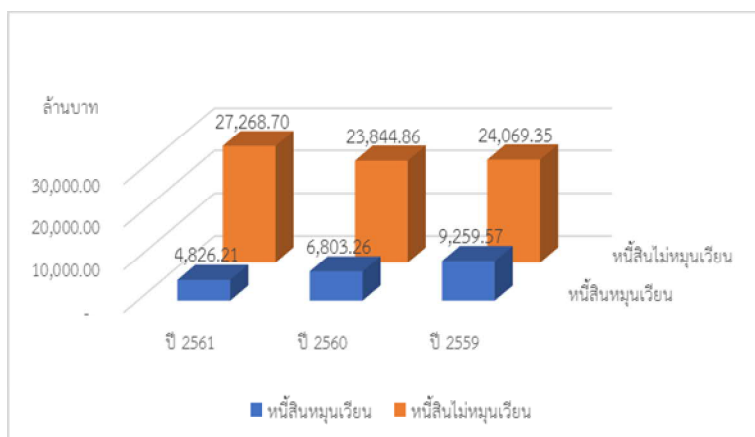
แต่ในปี 2561 การดำเนินงานของบริษัทไม่ได้มีการการลงทุนเพิ่มเติมมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) และการเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงทำให้สินทรัพย์รวมของบริษัทมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นหลัก ขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากจากปี 2560 อย่างที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักในการประกอบธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์, สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น โดยมีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่สำคัญดังนี้

รายการ	ปี 2561	ปี 2560	เปลี่ยนแปลง	
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) (ล้านบาท)	ร้อยละ
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,839.10	337.98	1,501.12	444.14
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	38,680.08	39,027.71	(347.63)	(0.89)
สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า	2,923.39	2,868.23	55.16	1.92
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,405.66	1,133.37	1,272.29	112.26

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมจำนวน 46,870.65 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 48,024.82 ล้านบาท พบว่าสินทรัพย์รวมปรับตัวลดลงจำนวน 1,154.17 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานที่เติบโตในธุรกิจพลังงานทดแทนในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา ส่งผลให้บริษัทมีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านการเพิ่มทุน และการได้รับการสนับสนุนทางการเงินในการเข้าลงทุนและพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 32,094.91 ล้านบาท หนี้สินรวมของบริษัทส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยหนี้สินระยะยาวจากสถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทได้รับการสนับสนุนเงินทุนในแต่ละโครงการประมาณร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 75 เนื่องจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนดังกล่าวมีการลงทุนที่สูง อย่างไรก็ตาม สัดส่วนหนี้สินจากการดำเนินธุรกิจ



โรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนยังคงมีอัตราที่สูงขึ้น ตามการขยายงานในธุรกิจดังกล่าว โดยมีหนี้สินที่เพิ่มขึ้นในปี 2561 ประกอบด้วย หนี้สินจากการกู้ยืมในโครงการ SEE6 หนี้สินจากการกู้ยืมในโครงการ COOP2 และหนี้สินจากการกู้ยืมระยะยาวสำหรับใช้เป็นเงินลงทุนในประเทศเวียดนาม ดังนั้น บริษัทจึงให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ ติดตาม และควบคุมไม่ให้หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเกินกว่า 2 เท่า นอกจากนี้บริษัทยังได้มีการเจรจาตกลงเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดและเงื่อนไข อัตราดอกเบี้ย ในสัญญาเงินกู้ระยะยาว

กับสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้บริษัท เพื่อเป็นการลดต้นทุนทางการเงิน และให้กระแสเงินสดเพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการขยายงานในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สัดส่วนหนี้สินหมุนเวียนลดลง โดยเฉพาะในส่วนหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี ลดลง อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ บริษัทได้มีการหั่นกู้ระยะยาวประเภทไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท เป็นระยะเวลา 2 ปี ที่อัตราดอกเบี้ย 5.95% ต่อปี โดยมีข้อกำหนดที่บริษัทต้องปฏิบัติตาม และรักษาอัตราส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น ในอัตราส่วนไม่เกิน 3 ต่อ 1 ณ วันที่คำนวณใดๆ โดยอัตราส่วนดังกล่าวของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ 1.83

หนี้สินหมุนเวียนในปี 2561 มีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปี 2560 อันเนื่องมาจากรายการเจ้าหนี้การค้างลดลงจากปี 2560 จำนวน 1,625.16 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 จำนวน 1,067.90 ล้านบาท ลดลงจำนวน 557.26 ล้านบาท และเงินกู้ยืมที่ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี มีจำนวนที่ลดลง จากเดิมในปี 2560 จำนวน 3,346.47 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 จำนวน 2,238.30 ล้านบาท ลดลงจำนวน 1,108.17 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการปรับลดอัตราการจ่ายคืนเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวของบริษัท ซึ่งยังคงมีความจำเป็นต้องใช้เงินลงทุน รวมถึงรายการเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่นที่ลดลงจากการชำระคืน เป็นต้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 30,648.12 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 33,328.92 ล้านบาท พบว่าหนี้สินรวมปรับตัวลดลงจำนวน 2,680.80 ล้านบาท โดยหนี้สินส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะยาวจาก

สถาบันการเงินเพื่อใช้ลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ผ่านมาของบริษัทลดลงจำนวน 595.46 ล้านบาท เป็นผลมาจากการที่บริษัทสามารถจ่ายชำระหนี้จากรายได้โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว ซึ่งมีสัดส่วนการชำระหนี้มากกว่าการที่บริษัทได้ก่อภาระหนี้เพิ่มเติมในส่วนของการโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) ภายใต้บริษัทย่อยของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังได้จ่ายชำระคืนเจ้าหนี้การค้ำที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินและก่อสร้าง โดยมีจำนวนลดลงจากปี 2559 จำนวน 3,404.44 ล้านบาท

สำหรับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ในปี 2561 เท่ากับ 1.83 ลดลงจากปี 2560 ที่ 1.89 การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนดังกล่าว เกิดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวจากสถาบันการเงิน บวกกับการขยายการลงทุนทำให้หนี้สินในส่วนนี้เพิ่มสูงขึ้น แม้จะมีการชำระคืนเงินต้นจากโครงการที่ได้มีการดำเนินการเชิงพาณิชย์ไปแล้ว ในขณะที่บริษัทสามารถทำอะไรได้อย่างต่อเนื่องจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ทำให้สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทยังคงรักษาอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไว้ที่ 2 ต่อ 1 เพื่อให้บริษัทไม่มีความเสี่ยงด้านหนี้สินมากเกินไป อีกทั้งเพื่อแสดงให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเฉพาะหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากการกู้ยืมนั้น โดยหักเจ้าหนี้การค้ำจากการดำเนินงานปกติออกจะพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของบริษัท ณ สิ้นปี 2561 จะอยู่ที่ 1.77 เท่า ซึ่งลดลงเล็กน้อยจากปี 2560 ที่เท่ากับ 1.79 เท่า

ภาระผูกพันด้านหนี้สินที่มีและอาจเกิดขึ้นในอนาคต

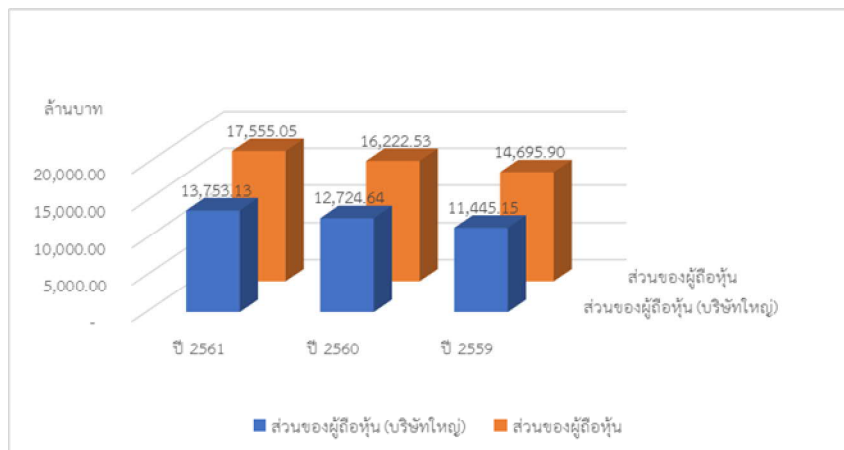
หนี้สินและภาระผูกพันบริษัทที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จากการเข้าลงทุนในธุรกิจพลังงานทดแทน และการได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันการเงิน การได้รับเครดิตต่างๆ จากทางผู้ขาย นั้น มีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	รายการ	มูลค่าผูกพัน(ล้านบาท)	มูลค่าผูกพัน(สกุลเงินอื่น)
1	สัญญาจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องจักร	2,348.93	USD 4,889,000 JPN1,957,700,000 CHF4,780,000 EUR1,275,000 VND25,535,227,000
2	สัญญาเช่าดำเนินงานและบริการ	391.24	-
3	หนังสือค้ำประกัน	1,188.78	-

ทั้งนี้ ภาระผูกพันดังกล่าว ได้แก่ โครงการลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ภายใต้การดำเนินงานบริษัท ซุปเปอร์ เอิร์ธ เอนเนอร์ยี 6 จำกัด (มหาชน), โครงการลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะชุมชน ภายใต้การดำเนินงานบริษัท หนองคายน่าอยู่ จำกัด และโครงการลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานลม ที่ประเทศเวียดนาม ภายใต้การดำเนินงานบริษัท ซุปเปอร์ วินด์ เอนเนอร์ยี จำกัด เป็นต้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมของบริษัทและบริษัทย่อย มีจำนวน 17,555.05 ล้านบาท (โดยเป็นส่วนของบริษัทจำนวน 13,753.13 ล้านบาท และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจำนวน 3,801.92 ล้านบาท) บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากความสามารถในการทำกำไรที่ทำได้อย่างต่อเนื่องจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่ได้มีการดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่งผลถึงกำไรสะสมของบริษัทที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในส่วนของผู้ถือหุ้นยังได้ปรากฏรายการองค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้นคิดลบ 14.62 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายการผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าเงินและการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายของบริษัทรวม



ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมของบริษัทและบริษัทย่อย มีจำนวน 16,222.53 ล้านบาท (โดยเป็นส่วนของบริษัทจำนวน 12,724.64 ล้านบาท และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจำนวน 3,497.89 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 14,695.90 ล้านบาท พบว่าส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1,526.64 ล้านบาท ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานในปี 2560 ที่สามารถสร้างการรับรู้กำไรสุทธิได้จำนวน 1,511.63 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น สะท้อนให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพในการบริหารงานที่ทำให้บริษัทมีกำไรสะสมเพิ่มขึ้น เป็นการสร้างผลตอบแทนให้ผู้ถือหุ้นเพิ่มสูงขึ้นได้อีก

14.5 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในส่วนที่ 1 ข้อ 3 เรื่องปัจจัยความเสี่ยง คือ

ธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน

1) การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ

การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียนอย่างพลังงานแสงอาทิตย์ ถือว่ามีศักยภาพและเสถียรภาพสูงสุดในกลุ่มพลังงานทดแทน และมีอัตราการขยายตัวที่สูง เนื่องจากใช้ระยะเวลาก่อสร้างไม่นาน ความเสี่ยงต่ำ และการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาที่ไม่ซับซ้อน ทำให้ภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงประโยชน์ในเชิงธุรกิจจากการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์มากกว่าพลังงานในรูปแบบอื่น อย่างไรก็ตาม พลังงานทดแทนไม่ได้จำกัดแค่พลังงานแสงอาทิตย์ ยังมีพลังงานลม พลังงานขยะ พลังงานชีวมวล เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีมาตรการและแผนงานในการพิจารณาการให้สิทธิสนับสนุนพลังงานแต่ละประเภทที่แตกต่างกันตามต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายได้ตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1) ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศและภายนอกประเทศ

ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2561 มาจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก ปัญหาเสถียรภาพการเมืองโลก และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ภัยทางธรรมชาติ ส่วนปัจจัยภายในประเทศอยู่ที่เสถียรภาพทางการเมือง ทิศทางนโยบายการก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 การขาดแคลนแรงงานในบางอุตสาหกรรม ที่สำคัญปัญหาด้านทุนที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำทั่วประเทศ รวมไปถึงการปรับขึ้นของค่าพลังงาน ทั้งน้ำมัน ไฟฟ้า ค่าขนส่ง เป็นต้น เหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อบริษัทในอนาคต อาทิเช่น ลูกค้านของบริษัทอาจมีการปรับลดงบประมาณหรือชะลอการพัฒนาด้านเทคโนโลยีด้านสารสนเทศลง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งผลกระทบดังกล่าวนี้ ทำให้บริษัทอาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการในการรับงานจากลูกค้ารายดังกล่าว เช่น การปรับลดอัตราค่าบริการแต่ขอทำสัญญาในระยะยาวเพื่อป้องกันความเสี่ยงในอนาคต เป็นต้น